

POSTANOWIENIE

Dnia 5 czerwca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Błaszczyk

w sprawie **R. J.**

skazanego z art. 190 § 1 k.k. i inne

w dniu 5 czerwca 2024 r.,

po rozpoznaniu, na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,

kasacji, wniesionej przez obrońcę skazanego

od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie

z dnia 27 listopada 2023 r., sygn. akt II AKa 221/23

utrzymującego w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Tarnowie

z dnia 20 kwietnia 2023 r., sygn. akt II K 1/23,

p o s t a n o w i ł:

1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;

2. obciążyć skazanego kosztami postępowania kasacyjnego.

[J.J.]

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 20 kwietnia 2023 roku, sygn. akt II K 1/23 **R. J.** uznany został za winnego popełnienia czynu z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., czynu z art. 160 § 1 k.k. i art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., czynu z art. 281 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., czynu z art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. za co wymierzono mu karę łączną 4 lat

pozbawienia wolności oraz dwóch wykroczeń z art. 119 § 1 k.w. za które wymierzono mu kary grzywny po 200 zł. Nadto Sąd na poczet kary łącznej pozbawienia wolności zaliczył okres zatrzymania i tymczasowego aresztowania, zasądził od Skarbu Państwa koszty obrony z urzędu i zwolnił od ponoszenia kosztów sądowych w całości.

Od w/w wyroku apelacje złożyli obrońca R. J. oraz oskarżyciel publiczny.

Sąd Apelacyjny w Krakowie wyrokiem z dnia 27 listopada 2023 roku, sygn. akt II AKa 221/23 utrzymał w mocy wyrok Sądu Okręgowego w Tarnowie z dnia 20 kwietnia 2023 roku, sygn. akt II K 1/23, a kosztami postępowania odwoławczego obciążył Skarb Państwa.

Od rozstrzygnięcia Sądu II instancji nadzwyczajny środek zaskarżenia w postaci kasacji wywiódł obrońca skazanego R. J., zaskarżając wydany wyrok w całości - podnosząc, iż zachodzi bezzwzględna przyczyna odwoławcza określona w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., bowiem Sąd ten był nienależycie obsadzony.

W pisemnej odpowiedzi na kasację Prokurator Rejonowy w Bochni wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Kasacja wniesiona przez obrońcę skazanego okazała się bezzasadna i to w stopniu oczywistym.

Analiza akt postępowania karnego prowadzi do wniosku, że w niniejszej sprawie nie zachodziła podnoszona przez obrońcę nienależyta obsada składu Sądu Apelacyjnego w Krakowie, która stanowiłaby bezzwzględną przyczynę odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Obrońca skazanego podniósł, że wadliwość obsady Sądu odwoławczego wynikała z faktu, że w składzie tego sądu orzekał sędzia X.Y., który uzyskał nominację na stanowisko sędziego Sądu Apelacyjnego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej na podstawie ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że nie budzi wątpliwości Sąd Najwyższego wadliwość składu Krajowej Rady Sądownictwa po nowelizacji ustawy o KRS z 2017 r. Pogłębioną argumentację w tym zakresie przedstawił Sąd Najwyższy w uchwale składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., sygn. akt I KZP 2/22, stwierdzając m.in., że: „Krajowa Rada Sądownictwa

ukształtowana w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3) nie jest organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust. 1”.

Z powyższego wynika m.in. fakt, że sędzia powołany przy udziale Krajowej Rady Sądownictwa w obecnym kształcie nie korzysta już z funkcjonującego dotychczas *in gremio* oraz *a priori* domniemania niezawisłości i bezstronności. Z powyższego może wynikać niespełnienie przez sędziego minimalnego standardu gwarantującego stronom postępowania prawo do sądu w rozumieniu konstytucyjnym i konwencyjnym. Należy však zwrócić uwagę, że w uchwale składu połączonych Izb: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. (BSA I-4110-1/20) uznano, że nienależyta obsada sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. może zachodzić wówczas, gdy wadliwość procesu powoływania prowadzi do naruszenia standardu niezawisłości i bezstronności w rozumieniu przepisów: art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, ale jedynie „w konkretnych okolicznościach”.

Z kolei w cytowanej uchwale Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r. podkreślono, że „brak [jest] podstaw do przyjęcia *a priori*, że każdy sędzia sądu powszechnego, który uzyskał nominację w następstwie brania udziału w konkursie przez Krajową Radę Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., nie spełnia minimalnego standardu bezstronności i każdorazowo sąd z jego udziałem jest nienależycie obsadzony w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.”. Oznacza to, że dla udowodnienia zaistnienia nienależytej obsady sądu nie wystarczy wskazać na instytucjonalną nieprawidłowość powoływania sędziów na podstawie procedury konkursowej z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa w składzie ustanowionym ustawą z 2017 r. Konieczne jest natomiast ustalenie *in concreto*, że sędzia nie gwarantuje chociażby minimalnego standardu bezstronności i niezawisłości. To zaś należy uzasadnić odwołując się do testu, którego elementy zostały opisane w obu cytowanych uchwałach Sądu Najwyższego.

W tym kontekście argumentacja obrońcy okazała się nieprawidłowa, skoro w przeważającej części odwołuje się do orzecznictwa w zakresie skutków wadliwości składu Krajowej Rady Sądownictwa po 2017 r. w odniesieniu do powołanych przy jej udziale sędziów Sądu Najwyższego. Sytuacje te zasadniczo różnią się od siebie. O ile bowiem w przypadku sędziów Sądu Najwyższego, którzy uzyskali nominację w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r. nienależytą obsadę sądu przyjmuje się *a priori*, o tyle sytuacja taka nie zachodzi wobec sędziów sądu powszechnego (zob. pkt 2 uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22).

W niniejszej sprawie – w której zarzuty nienależytej obsady sądu dotyczą sędziego Sądu Apelacyjnego, a zatem sądu powszechnego – konieczne jest wykazanie konkretnych (podkreślenie – SN) okoliczności dowodzących stronniczości sędziego, wynikających np. z tajnego sposobu obrad KRS w zakresie jego kandydatury, negatywnej opinii zgromadzenia ogólnego sędziów danego sądu, niekorzystnego dla kandydata porównania jego osiągnięć z osiągnięciami kontrkandydatów, krótkiej ścieżki jego awansu (zob. szerzej uchwała Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, s. 28-29). Obrońca skazanego sygnalizując zaistnienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. nie wskazał na jakąkolwiek okoliczność chociażby uprawdopodobniającą brak bezstronności sędziego X.Y.

W tym stanie rzeczy kasacja musiała zostać oddalona w formule kwalifikowanej – jako oczywiście bezzasadna w rozumieniu przepisu art. 535 § 3 k.p.k.

W rozpoznawanej sprawie, niezależnie od już wyrażonego stanowiska, nie zachodzą także żadne inne tzw. bezwzględne przyczyny odwoławcze określone w art. 439 § 1 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze, orzeczono jak w sentencji, o kosztach sądowych postępowania kasacyjnego rozstrzygając zgodnie z treścią art. 637 § 1 k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

[J.J.]

[a.ł.]

